

Ismeretterjesztő a jó csapadékvíz-gazdálkodási gyakorlatokról

@EU_ENV; Twitter

Települési környezetvédelmi infrastruktúra- fejlesztések

*a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése és a környezeti
káresemények megelőzése érdekében.*

Szárliget csapadékvíz- elvezetésének fejlesztése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Szárliget csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése

Vízvezetés minőségének javítása a DÓZSA GY. utca, a ZRÍNYI M. utca és a RÓZSA utca, PETŐFI S. utca, LILIOM utca, BÉKE utca, és ERDŐ köz térségében

Projekt azonosító száma:

TOP-2.1.3-15-KO1-2016-00004

Szárliget Község Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 70 000 000 Ft Európai Uniósi támogatás segítségével **megoldja a település csapadékvíz-elvezetését!**

A fejlesztés célkitűzése, hogy a település csapadékvíz lefolyás és az ez által kialakuló eróziós folyamatok által veszélyeztetett utcáiban a vízvezetésének megvalósításával olyan fenntartható, természeti-, társadalmi- és fizikai környezetet hozzanak létre, amely hosszútávon megnyugtató megoldást jelent a belterületen található értékek megóvása, illetve az ott élő lakosság életminőségének javítása terén. A projekt konkrét célja, hogy egy **megfelelő biztonságot nyújtó csapadékvíz elvezetési rendszer kerüljön kialakításra.**

A településen, elsősorban az **erősen lejtős erdős részektől, a településre rázúduló víz okoz gondot** az elvezető árkok hiánya, karbantartásának elmaradása és az áttereszek rossz állapota miatt. A felgyülemlett csapadékvíz különösen veszélyezteti a Vasút utca-Zrínyi utca - Dózsa György utca északi szakasza által határolt területet, a Dózsa György utca déli szakaszát, a Zrínyi utca- és a vasút utca déli szakasza által határolt területet, és a Béke-Rózsa köz, Rózsa utca – Petőfi Sándor- Liliom utca - Erdőköz és által határolt területet.

Szárligeten megkezdődik a **csapadékvizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése**, a vízfolyások, belvíz elvezető rendszerek rendezése.

© Urban Rain Systems

© RainwaterTanksDirect

A Császár patak vízgyűjtőjéhez tartozó Zrínyi Miklós utca meredek esésű és a Dózsa György utca feletti erdős szakasz vizei is terhelik. A vízvezetés megoldására a Dózsa György utca, és a Zrínyi Miklós utca egyes területein a meglévő **földárkok felújítására, árok burkolására**, és a Zrínyi utca aljánál a vasút mellett található vízvezető **rendszerbe vezetésére** kerül sor.

A Dózsa György utca mellé az erdőterület határára **övérek építése** valósul meg, hogy csökkenteni lehessen a belterületre érkező vizeket, és az általa szállított hordalékot. Az övérek által összegyűjtött, de nem elszikkasztható vizek **áterszen keresztül bekötésre kerünek** a Zrínyi utcán megépítendő csapadékvíz elvezető árokba. Megvalósul a **Vasút utcához levezetett víz bekötése** a vasút mellett meglévő fakadó vizeket összegyűjtő és a Sósi érbe bevezető vízvezető árokba a fejlesztés során.

Ezen túl, megvalósul a Vasút utca-Baross Gábor utca-Dózsa Köz csomópont, és a csomópontba becsatlakozó Vasút utcai földmedrű **árok felújítása** is.

A fejlesztés része a Rózsa köz Béke utcai **csomópont átépítése** is a befogadó rózsa közön. Megvalósul a Rózsa utca egy részén a **meglévő burkolt árok átépítése** zárt folyókává, a Gyöngyvirág utca sarkától a Rózsa köz meglévő nagy esésű **árkok továbbvezetése burkolt csapadékvíz csatornában**, valamint a Rózsa köz alsó szakaszán és a Petőfi utcában **meglévő földmedrű árok felújítása** is.

Megvalósul továbbá a Liliom utca alsó szakaszán **meglévő földmedrű árok felújítása**, és az erdőköz utcán lévő **árok burkolása** a Béke utcai csatlakozásig a fenntarthatóság érdekében. Az Erdőköz utcából a kül- és belterület határán **övért kell készíteni**, hogy az erdő területéről érkező víz felfogásra kerüljön, és lehetőség szerint elszikkadjon. A Liliom utca erdősor utca csomóponttól a **meglévő övérek felújítása, és meghosszabbítása** valósul meg a belterület határáig.

© UK-Geotherm

Miért fontos vizeink védelme?

Jelenleg Földünk teljes vízkészlete 1,4 milliárd km³. Noha a Föld felszínének közel háromnegyedet részét víz borítja, ennek a hatalmas **vízmennyiségnek csak egy része használható fel az emberiség számára**. Merthogy a teljes vízkészlet 97 %-át a tengerek, óceánok teszik ki. Jórészt tehát emberi fogyasztásra alkalmatlan.

A teljes vízkészletből mindössze 0,003 % bolygónk becsült édesvízkészlete. Könnyebben érzékelhető e csekély mennyiség, ha elképzeljük, **ezer vízcseppből csupán 3 cseppnyi víz édesvíz**. Mi több, ennek is a kétharmad része fagyott állapotban van jelen^{1;2}.

Az eltűnő vízbázisok és a népességszám növekedése miatt bekövetkező **vízhiány sajnos már az emberiség jelentős részét érinti**. Félelmetes belegondolni, hogy 2025-re (a WHO előrejelzése alapján) az emberek mintegy fele vízhiányos területeken fog élni³.

VÍZKÉSZLETÜNK **3 %-A**
ÉDESVÍZ, ÉS ENNEK
KÉTHARMADA
FAGYOTT ÁLLAPOTBAN VAN

© W. P. Lab

A vízhiány egyik oka a mindenki számára érzékelhető klímaváltozás. A **klímaváltozás hatásai Magyarországon** is éppúgy észlelhetők, mint a világ többi részén, sőt, hazánk sajnos a legmagasabb sérülékenységi területbe tartozik^{4;5}.

¹ Szalkay Csilla: Édesvízért folyó konfliktusok a világban és kialakulásuk lehetőségei Magyarországon, 2004

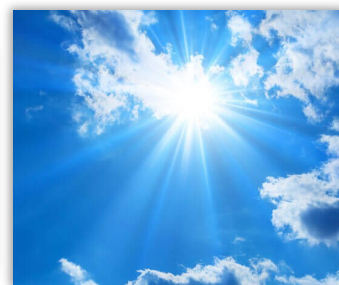
² Forrás Vízörző Civil Hálózat honlapja: A föld vízkészlete, 2019

³ Tóth Judit: Klíma-apokalipszis: 2025-re a Föld lakóinak 2/3-a vízhiánnyal küzd majd, 2016.12.11

⁴ The United Nations World Water Development Report, 2014

⁵ Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (Kötháló): A klímaváltozás hatásai, következményei, és az alkalmazkodás lehetőségei, 2011

Mindnyájan ismerjük a sokat hangoztatott hatásokat, mint a jégsapkák olvadása, vagy a tengerszint emelkedése. Azonban a klímaváltozásnak számos olyan közvetett hatása is van, amit itthon, akár **saját kertünkben, közvetlen környezetünkben is tapasztalhatunk:**

© Safety Glasses USA

Szélsőséges időjárási jelenségek (pl. viharok, árvizek, földrengések, hurrikánok, hőség hullámok, erdőégések, aszályok, stb.) gyarapodnak, **kiszámíthatatlanná válik az időjárás**

Az invazív növényfajok és kártevők egyre ellenállóbbak, és ezzel **kiszorítják a haszonnövényeinket**

Termésveszteség, termés kiesés, paraziták okozta károk, ezáltal **költségesebb a gazdálkodás**

Az emberek számára veszélyes **betegségek, járványok** gyarapodnak, az UV-sugárzás erősödik, pollenek gyakrabban váltanak ki allergiát, a frontérzékenység erősödik

Egyes fajokat **fokozottan védenünk kell**, például a méheket a beporzás miatt

© Lya_Cattel
Getty Images

Mindazonáltal, **hazánk az édesvíz készlet szempontjából szerencsésnek számít** a világ sok más országához képest. Magyarország területe ugyanis nem tartozik a vízhiánnyal érintett térségek közé. Itthon egyelőre ismeretlen a korlátozott vízhozzáférés fogalma.

Éppen ezért sem feltétlenül érezzük égetően fontosnak a vizeink védelmét. Mégis az, hisz vizeink (az esővizet is beleértve) által összeköttetésben vagyunk Földünk összes területével. **Vizeink szennyezése, pazarló használata visszafordíthatatlan károkat okozhat, az ivóvíz csak részlegesen megújuló erőforrásunk.**

Mindannyiunknak egyéni felelőssége, hogy tudatosan kezeljük a vízfogyasztásunkat, és odafigyeljünk vizeink állapotára. Erre számos lehetőségünk van, akár a mindennapi rutin, a mezőgazdasági tevékenységek, vagy a fogyasztói döntéseink részeként is. Már akkor is sokat teszünk a **vízpazarlás elkerüléséért**, ha csak annyi vizet használunk mosáshoz, főzéshez, mosakodáshoz, amennyi feltétlenül szükséges, illetve, ha a háztartásokban keletkező szürkevizet újrahasznosítjuk.

Ezen túl, úgy tervezzük a mezőgazdasági munkálatokat, kertjeink gondozását, hogy az a **lehető legkevesebb fölösleges vizet használja** föl, például a csepegtető öntözés előnyben részesítése, az esőtető öntözés elkerülése, az esővíz gyűjtése, kút fúrása a vezetékes víz használata helyett, a gyakoribb talajlazítás, talajtakarás, vagy a növényeink elhelyezése (lejtőhelyzet kihasználása, bakok létrehozása) által.

© The Micro Gardener

© Femina

A **tudatos vízfelhasználás** része a vizeink védelme, a víztakarékos életmód folytatása, mások ösztönzése a tudatosságra, vagy akár bizonyos termékek vásárlásának csökkentése is. Hisz, vannak olyan termékek, élelmiszerek, amelyek előállításához nagymennyiségű vízre van szükség. Például, egy olyan hétköznapi termék esetében, mint a teafilter. Egy csésze tea előállításához ugyanis 40 liter vízre van szükség. A legvízigényesebb termék listáját azonban a marhahús vezeti; egy kilójához nem kevesebb, mint 16 000 liter víz szükséges⁶.

⁶ Varga-Sebestyén Benjámín: „Az édesvíz lesz a XXI. század olaja? Hogyan befolyásolhatja a vízkérdés hazánk geopolitikai helyzetét?”, 2018

Miért fontos a lakosok számára a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése?

Jövőbeli víz okozta károk elkerülhetők

A vizek helyben tartása fontos környezetünk tisztasága és védelme, a vízpazarlás elkerülése, és a hatékonyabb vízgazdálkodás érdekében. A beruházással elkerülhetők a jövőbeli víz okozta károk, és csökkenthető azok kialakulásának kockázata.

© Neat & Clean

Tisztább és biztonságosabb környezet

Tisztább és biztonságosabb környezetet és szebb utcaképet ad. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a városlakók a megépült, megújított csatornarendszert rendeltetés szerint használják, és gondozzák annak környezetét.

Hatékonyabb vízgazdálkodás

Ösztöni a helyi lakosokat a gondozott utcakép megtartására, a környezet tisztán tartására, és a vizek helyben tartásának fontosságára. Ezzel együtt, a hatékonyabb vízgazdálkodás módjaira is, mint a csapadékvíz gyűjtése és felhasználása a háztartásokban, kertekben, amely pénztárcakímélő és környezettudatos.

Hogyan járulhatunk hozzá a fejlesztéssel érintett helyi lakosként a hatékony vízgazdálkodáshoz?

Mindig **tartsuk tisztán** a víz-elvezető árkokat!

Ápoljuk az **utcaképet!**

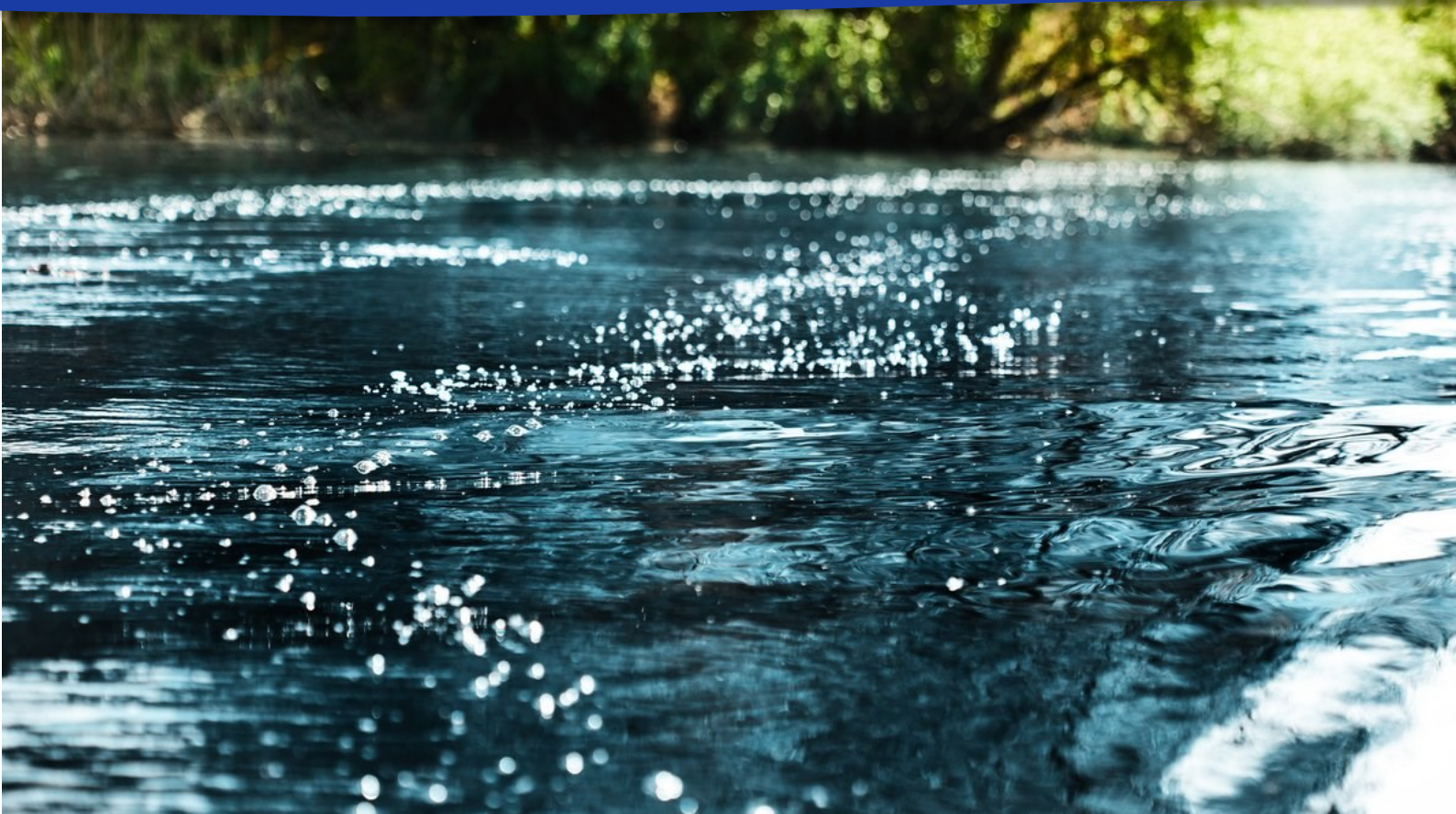
Minél **kevesebb vizet igénylő gazdálkodást** folytassunk, például otthonunkban használjuk újra a háztartási vizet, összegyűjtött esővízzel öntözzünk, vagy takarjuk a talajt a párologtatás csökkentése érdekében!

Ne öntsünk folyékony hulladékot, esetleg veszélyes hulladékot (permetlé, takarítószer stb.) az árokba, mert ez jelentős környezetszennyezést okozhat!

Ne gyomirtózzuk a csatornapartokat, rézsűket, mert a növényzet nélkül a csatorna könnyebben bemosódik, és a vízszállító képesség jelentősen csökkenhet!

© Proactive Cleaners

A projekttel, illetve a tervezett szemléletformálási akcióval kapcsolatban kérdés esetén az alábbi elérhetőséghez fordulhatnak:

**SZÁRLIGET KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**

<http://www.szarliget.hu/>

2067 Szárliget, István u. 49.

Tel.: (34) 433-896

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE